

Knjiga proroka Daniela - sto šezdeset i dva

Rimino proročko vrijeme: razotkrivanje viđenja

Jeff Pippenger

2024-03-27

Rim uspostavlja viđenje, i Rim se otkriva u svom „vremenu“. Ovo je izjava sestre White u kojoj ona navodi ono što bi trebalo biti shvaćeno kao očito:

„Otkrivenje je zapečaćena knjiga, ali je također i otvorena knjiga. Ono bilježi veličanstvene događaje koji se imaju zbiti u posljednjim danima povijesti ove zemlje. Učenja ove knjige određena su, a ne mistična i nerazumljiva. U njoj se nastavlja ista proročka linija kao i u Danielu. Neka je proročanstva Bog ponovio, pokazujući tako da im se mora pridati važnost. Gospodin ne ponavlja ono što nije od velike važnosti.” Manuscript Releases, svezak 9, 8.

„Gospodin ne ponavlja stvari koje nisu od velike važnosti“, a „vremena“ povezana s Rimom ponavljaju se iznova i iznova. Od „velike je važnosti“ razumjeti „vrijeme“ povezano s Rimom, jer upravo to otkriva Rim kao predmet koji uspostavlja viđenje. Sedam se puta u Danielu i Otkrivenju izravno spominje tisuću dvjesto šezdeset godina papinske vladavine.

I govorit će velike riječi protiv Svevišnjega, i istrošiti svece Svevišnjega, i pomišljati da promijeni vremena i zakone; i bit će mu predani u ruku za vrijeme i vremena i pola vremena. Daniel 7,25.

I čuh čovjeka odjevena u lan, koji bijaše nad vodama rijeke, kad podiže svoju desnicu i svoju lijevicu prema nebu, i zakle se Onim koji živi dovijeka da će to biti za jedno vrijeme, vremena i po vremena; i kad dovrši raspršiti snagu svetoga naroda, sve će se to svršiti. Daniel 12:7.

Ali vanjsko dvorište Hrama izostavi i ne mjeri ga, jer je dano poganima; i oni će gaziti sveti grad četrdeset i dva mjeseca. Otkrivenje 11,2.

I dat ću moć svojoj dvojici svjedoka, i oni će prorokovati tisuću dvjesto i šezdeset dana, odjeveni u kostrijet. Otkrivenje 11,3.

I žena pobježe u pustinju, gdje ima mjesto pripravljeno od Boga, da je ondje hrane tisuću dvjesto i šezdeset dana. Otkrivenje 12,6.

A ženi su dana dva krila velikoga orla, da odleti u pustinju, na svoje mjesto, gdje se hrani vrijeme, vremena i pola vremena, daleko od lica zmije. Otkrivenje 12,14.

I dano joj bi usta koja govore velike stvari i hule; i dana joj bi vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca. Otkrivenje 13:5.

Ovih sedam izravnih referenci iznose različite posebne proročke značajke Rima. U tim se odlomcima otkriva Rim. Sestra White dodaje da su ta razdoblja također prikazana kao „tri godine i pol ili 1260 dana“. U Bibliji ne nalazite ni tri i pol godine ni „tisuću dvjesta šezdeset dana“. Sestra White jednostavno u skladu s tim primjenjuje izračun sedam referenci.

„U 13. poglavlju (redci 1–10) opisana je druga zvijer, ‘slična leopardu’, kojoj je zmaj dao ‘svoju silu, i svoje prijestolje, i veliku vlast’. Taj simbol, kako je vjerovala većina protestanata, predstavlja papinstvo, koje je naslijedilo silu, prijestolje i vlast što ih je nekoć imalo staro Rimsko Carstvo. O zvijeri sličnoj leopardu izjavljuje se: ‘I dana joj bi usta koja govore velike stvari i hule.... I otvori usta svoja za hulu protiv Boga, da huli na ime Njegovo, i na Šator Njegov, i na one koji prebivaju na nebu. I dano joj bi da ratuje sa svetima i da ih nadvlada; i dana joj bi vlast nad svakim plemenom, i jezikom, i narodom.’ To proročanstvo, koje je gotovo istovjetno opisu maloga roga iz Daniela 7, nedvojbeno upućuje na papinstvo.

„I bi mu dana vlast da djeluje četrdeset i dva mjeseca.’ I, kaže prorok, ‘vidjeh jednu od njegovih glava kao smrtno ranjenu.’ I opet: ‘Tko vodi u sužanjstvo, ići će u sužanjstvo; tko ubija mačem, mačem mora biti ubijen.’ Četrdeset i dva mjeseca isto su što i ‘vrijeme, vremena i po vremena’, tri i pol godine, ili 1260 dana, iz Daniela 7 — vrijeme tijekom kojega je papinska vlast trebala tlačiti Božji narod. To je razdoblje, kao što je navedeno u prethodnim poglavljima, započelo uspostavom prevlasti papinstva 538. po Kr., a završilo 1798. godine. Tada je papa bio odveden u sužanjstvo od strane francuske vojske, papinska je vlast zadobila svoju smrtonosnu ranu, i proročanstvo se ispunilo: ‘Tko vodi u sužanjstvo, ići će u sužanjstvo.’” Velika borba, 439.

S nadahnutim autoritetom da se također tri i pol godine smatraju „vremenom” koje „otkriva” Rim, pojavljuju se i druge biblijske reference na Rim.

Nego vam uistinu kažem: mnogo bijaše udovica u Izraelu u dane Ilijine, kad se nebo zatvori na tri godine i šest mjeseci, kad nastade velika glad po svoj zemlji. Luka 4,25.

Tri i pol godine Ilije povezuju to razdoblje s Jezabelom, koja je simbol papinskoga Rima u crkvi u Tijatiri.

Ali imam nekoliko stvari protiv tebe: što dopuštaš ženi Jezabeli, koja samu sebe naziva proročicom, da uči i zavodi moje slugе na blud i da jedu ono što je žrtvovano idolima. I dadoh joj vremena da se pokaje za svoj blud, ali se nije pokajala. Otkrivenje 2:20, 21.

„Vrijeme“ dano četvrtoj crkvi, predloženoj u Jezebeli, ujedno je i „razdoblje“.

Ilija bijaše čovjek podložan istim osjećajima kao i mi, pa se usrdno pomoli da ne bude kiše; i ne pade kiša na zemlju tri godine i šest mjeseci. Jakovljeva 5,17.

Govoreći o četrdeset i dva mjeseca kao o istome razdoblju kao i tisuću dvjesto i šezdeset dana, sestra White poistovjećuje to razdoblje s „tim danima“ na koje je Krist uputio.

Ovdje spomenuta razdoblja — „četrdeset i dva mjeseca” i „tisuću dvjesto i šezdeset dana” — ista su, i oba predstavljaju vrijeme tijekom kojega je Kristova crkva trebala trpjeti ugnjetavanje od Rima. Tih 1260 godina papinske nadmoći započelo je 538. godine po Kr., te bi stoga završilo 1798. godine. U to je vrijeme francuska vojska ušla u Rim i zarobila papu, a on je umro u progonstvu. Premda je ubrzo potom bio izabran novi papa, papinska hijerarhija od tada više nikada nije bila kadra vršiti vlast kakvu je prije posjedovala.

„Progonstvo Crkve nije se nastavilo tijekom čitavoga razdoblja od 1260 godina. Bog je u milosti prema svome narodu skratio vrijeme njihova ognjenog kušanja. Proričući ‘veliku nevolju’ koja će zadesiti Crkvu, Spasitelj je rekao: ‘I kad se ne bi skratili oni dani, ne bi se spasilo nijedno tijelo; ali će se zbog izabranih skratiti oni dani.’ Matej 24,22. Utjecajem Reformacije progonstvo je bilo okončano prije 1798. godine.” Velika borba, 266.

Krist i sestra White poistovjećuju izraz „onih dana” s „vremenom”, koje označava papinski Rim. Kada Daniel govori o progonstvu koje je uslijedilo nakon što je papinstvo postavljeno na prijestolje zemlje u trideset i prvom retku jedanaestoga poglavlja, o tom vremenu progonstva govori kao o „mnogim danima”.

I mišice će stajati na njegovoj strani, i one će oskrvnuti svetište utvrde, i ukinut će svagdašnju žrtvu, i postaviti će grozotu pustoši. A one koji bezbožno postupaju protiv saveza pokvarit će laskanjem; ali narod koji poznaje Boga svojega bit će jak i činit će velika djela. I oni među narodom koji imaju razum poučit će mnoge; ipak će padati od mača i od ognja, od sužanjstva i od plijena, kroz mnoge dane. Daniel 11,31–33.

Rim se otkriva u vezi s proročkim vremenom koje je s njime povezano; zato Pavao kaže da će se čovjek grijeha otkriti „u svoje vrijeme”. Činjenica da Rim uspostavlja viđenje, bez kojega, ako ga ne poznajemo, propadamo, objašnjava zašto je to proročko vrijeme tako često prikazano i na toliko načina, jer Bog „ne ponavlja stvari koje nisu od velike važnosti”. U prethodnim je recima također označen svršetak toga vremenskog razdoblja.

I oni koji su razumni među narodom poučit će mnoge; ali će padati od mača i od ognja, od sužanjstva i od plijena, mnogo dana. A kad budu padali, bit će potpomognuti malom pomoći; ali će im se mnogi pridružiti s laskanjem. I neki od razumnih past će, da ih iskuša, i da ih očisti, i da ih izbjeljuje, sve do vremena svršetka; jer je to još za vrijeme određeno. Daniel 11:33–35.

„Vrijeme svršetka” „još je za određeno vrijeme”. Hebrejska riječ za „određeno” jest „moed” i znači utvrđeno vrijeme ili dogovoreni termin. Proročanska važnost i značaj „određenoga vremena” u Danielovoj knjizi prepoznaje se po tome koliko se često na njega upućuje. Vrlo malo laodicejskih adventista, ako ih uopće ima, prepoznaje da je 1989. bila „vrijeme svršetka” te je stoga 1989. bila određeno vrijeme. Bio je to termin koji je odredio Bog, kada će otpečatiti znanje za pokret sto četrdeset i četiri tisuće. Iz toga razloga Danielova knjiga pruža svjedočanstva o činjenici da „određeno vrijeme” označava dolazak „vremena svršetka”. U Danielu osam iznosi se ovaj proročki simbol.

I začuh glas čovječji između obala Ulaja, koji povika i reče: Gabriele, učini da ovaj čovjek razumije viđenje. I on pristupi mjestu gdje sam stajao; a kad pristupi, prestravih se i padoh ničice. Ali on mi reče: Razumij, sine čovječji, jer viđenje se odnosi na vrijeme svršetka. I dok mi je govorio, padoh u dubok san, licem prema zemlji; ali me on dotače i postavi uspravno. I reče: Evo, dat ću ti da spoznaš što će biti na posljednjem kraju gnjeva, jer će u određeno vrijeme doći svršetak. Daniel 8:16–19.

Kao i u jedanaestom poglavlju, riječ „kraj” u izrazu „vrijeme kraja” u ovim je recima druga hebrejska riječ od one koja se prevodi kao „određeno”. Vrijeme kraja predstavlja razdoblje koje

započinje u određeno vrijeme. „Određeno vrijeme” (moed) jest određenje, a vrijeme kraja (hebrejska riječ „gets”) jest razdoblje vremena koje započinje u određeno vrijeme. To je „vrijeme” koje otkriva Rim, a to je „vrijeme” toliko važno da su završetak toga vremenskog razdoblja i razdoblje koje slijedi nakon završetka toga vremena predstavljeni s nekoliko svjedoka. U dvadeset i četvrtom retku jedanaestog poglavlja Daniela, poganski Rim je prikazan kao onaj koji vlada svijetom jedno „vrijeme”.

Simbolično „vrijeme” iznosi tristo šezdeset godina, jer u biblijskoj godini ima tristo šezdeset dana. Poganski Rim vladao je jedno „vrijeme”, a papinski Rim vladao je „vrijeme, vremena i pola vremena”. Suvremeni Rim vlada simbolični „sat”, ili simbolična „četrdeset i dva mjeseca”. Nakon 1844. nema proročkoga vremena, stoga „sat” i „četrdeset i dva mjeseca” označuju razdoblje od uskoro dolazećega nedjeljnog zakona do završetka ljudske kušnje. No poganski je Rim vrhovno vladao od Bitke kod Akcija 31. pr. Kr. do trenutka kada je Konstantin premjestio prijestolnicu Carstva u Konstantinopol godine 330. Znamo da sljedeći redci govore o poganskom Rimu, jer je Krist prikazan kao „knez saveza” koji će „biti slomljen” kada je bio razapet. Vlast koja je tada vladala bio je poganski Rim, pa stoga redci koje ćemo sada razmotriti prepoznaju poganski Rim.

I na njegovo će mjesto ustati prezrena osoba, kojoj neće dati čast kraljevstva; nego će doći mirno i laskanjem zadobiti kraljevstvo. I mišicama potopa bit će preplavljeni pred njim i bit će slomljeni; da, i knez saveza. I nakon saveza sklopljena s njim postupat će prijevarno; jer će doći i ojačati s malim narodom. Ući će mirno čak i u najplodnija mjesta pokrajine; i učinit će ono što nisu učinili njegovi oci, niti oci njegovih otaca; razdijelit će među njima plijen, grabež i bogatstva; da, smišljat će svoje naume protiv utvrda, ali samo za neko vrijeme. Daniel 11,21–24.

Riječ „against” u posljednjem izrazu ovih redaka zapravo znači „od”, i redak govori da će poganski Rim vladati (predskazivati njegove namjere) „od” svoje utvrde (grada Rima) tijekom tristo šezdeset godina.

„REDAK 24. Ući će mirno čak i u najplodnija mjesta pokrajine; i učinit će ono što nisu učinili njegovi oci, niti oci njegovih otaca; razdijelit će među njima plijen, grabež i bogatstva; da, smišljat će svoje nakane protiv utvrda, ali samo za neko vrijeme.”“

„Uobičajen način na koji su narodi, prije dana Rima, stupali u posjed vrijednih pokrajina i bogatih područja bio je ratom i osvajanjem. Rim je sada trebao učiniti ono što nisu učinili ni oci ni oci njihovih otaca; naime, primiti te stečevine mirnim putem. Tada je uveden dotad nečuven običaj da kraljevi oporukom ostavljaju svoja kraljevstva Rimljanima. Rim je na taj način došao u posjed velikih pokrajina.

„A oni koji su tako došli pod vlast Rima iz toga nisu izvukli neznatnu korist. S njima se postupalo blago i popustljivo. Bilo je to kao da se među njih razdjeljuju plijen i otimačina. Bili su zaštićeni od svojih neprijatelja te su počivali u miru i sigurnosti pod okriljem rimske moći.”

„Za potonji dio ovoga retka biskup Newton iznosi misao o smišljanju naprava iz tvrđava, a ne protiv njih. To su Rimljani činili iz jake tvrđave svoga grada na sedam brežuljaka. ‘Još za jedno vrijeme;’ nedvojbeno proročko vrijeme, 360 godina. Od koje se točke te godine imaju

računati? Vjerojatno od događaja koji se iznosi u sljedećem retku.

“REDAK 25. I podignut će svoju silu i svoju hrabrost protiv kralja juga s velikom vojskom; a kralj juga bit će potaknut na boj s vrlo velikom i moćnom vojskom; ali neće opstati, jer će skovati spletke protiv njega.”

„Stihovima 23 i 24 dovedeni smo na ovu stranu saveza između Židova i Rimljana, 161. pr. Kr., do vremena kada je Rim stekao sveopću vlast. Stih koji je sada pred nama iznosi na vidjelo snažan pohod protiv kralja juga, Egipta, i zbivanje znamenite bitke između velikih i moćnih vojski. Jesu li se takvi događaji doista odigrali u povijesti Rima otprilike u to vrijeme? — Jesu. Rat je bio rat između Egipta i Rima, a bitka je bila bitka kod Akcija. Uzmimo ukratko u razmatranje okolnosti koje su dovele do ovoga sukoba.” Uriah Smith, Daniel i Otkrivenje, 271–273.

U sljedećim redcima Daniel ponovno upućuje na određeno vrijeme i na svršetak.

I on će podići svoju silu i svoju hrabrost protiv kralja juga s velikom vojskom; i kralj juga bit će potaknut na boj s vojskom vrlo velikom i moćnom; ali on neće opstati, jer će kovati spletke protiv njega. Da, oni koji jedu dio njegove hrane uništiti će ga, i njegova će vojska preplaviti; i mnogi će pasti pobijeni. I srca obaju tih kraljeva bit će sklona zlu, i govorit će laži za jednim stolom; ali to neće uspjeti, jer će svršetak biti još u određeno vrijeme. Tada će se vratiti u svoju zemlju s velikim bogatstvom; i njegovo će srce biti protiv svetoga saveza; i činit će velika djela, pa će se vratiti u svoju zemlju. U određeno vrijeme opet će se vratiti i poći prema jugu; ali neće biti kao prije, ni kao poslije. Daniel 11,25–29.

U osmom poglavlju Gabrijel je utvrdio da će se „chazon“, viđenje o dvije tisuće petsto dvadeset godina, završiti u određeno vrijeme, a tada će započeti razdoblje predstavljeno izrazom „vrijeme svršetka“. U ovom odlomku određeno vrijeme jest kraj tristo šezdeset godina tijekom kojih će poganski Rim vrhovno vladati svijetom. U ovom odlomku nema „vremena svršetka“, jer nije bilo ničega zapečaćenoga što bi trebalo biti otpečaćeno na kraju toga razdoblja povijesti.

U osmom poglavlju Daniela, viđenje o „posljednjem svršetku“ gnjeva, koje je predstavljalo dvije tisuće petsto i dvadeset godina što su završile u isto vrijeme kad i dvije tisuće tri stotine godina, bilo je zapečaćeno do „vremena svršetka“, jer je 1844., što je bilo određeno vrijeme obaju viđenja, svjetlo trećega anđela bilo odpečaćeno. U Danielu 11, reci trideseti do trideset šesti, na kraju „prvoga gnjeva“ 1798., trebao je nastupiti razdoblje prikazano kao „vrijeme svršetka“, kada je svjetlo prvoga anđela bilo odpečaćeno. Stoga vremensko proročanstvo o poganskom Rimu nije imalo vrijeme svršetka, nego samo određeno vrijeme, koje je označavalo kada je završilo tristo i šezdeset godina; ali određeno vrijeme 1798. i određeno vrijeme 1844. oba su odpečatila poruku koju je trebalo razumjeti u razdoblju prikazanom kao „vrijeme svršetka“.

Rim se otkriva onako kako je proročki prikazan unutar svojega proročkog vremena. „Vrijeme, vremena i pola vremena“, „četrdeset i dva mjeseca“, „tisuću dvjesto i šezdeset dana“ i „tri i pol godine“ neki su od različitih simbola koji predstavljaju razdoblje u kojemu je papinstvo vladalo tijekom Mračnoga doba. Vremensko razdoblje koje povezuje pokret milerita s pokretom sto četrdeset i četiri tisuće iznosi sto dvadeset i šest godina. Sto dvadeset i šest također je simbol tisuću

dvjesto i šezdeset dana, jer je to desetina ili desetoga dijela toga broja. Sto dvadeset i šest godina od pobune 1863. do određenoga vremena 1989. godine označava 1989. kao Božje određeno vrijeme za Njegov narod posljednjih dana.

Nastavit ćemo ovo proučavanje u sljedećem članku.

„Kako ćemo istraživati Pisma? Hoćemo li jedno za drugim zabijati kolce svojih doktrina, a zatim nastojati da se sve Pismo uskladi s našim utvrđenim mišljenjima, ili ćemo svoje zamisli i gledišta iznijeti pred Pisma te svoje teorije sa svih strana mjeriti Pismima istine? Mnogi koji čitaju, pa čak i poučavaju Bibliju, ne razumiju dragocjenu istinu koju poučavaju ili proučavaju. Ljudi prihvaćaju zablude ondje gdje je istina jasno označena; i kada bi samo svoje doktrine iznijeli pred riječ Božju, a ne čitali riječ Božju u svjetlu svojih doktrina kako bi dokazali ispravnost svojih zamisli, ne bi hodili u tami i sljepoći niti bi njegovali zabludu. Mnogi riječima Pisma pridaju značenje koje odgovara njihovim vlastitim mišljenjima, te svojim pogrešnim tumačenjima Božje riječi zavode sami sebe i obmanjuju druge. Kad pristupamo proučavanju Božje riječi, trebamo to činiti ponizna srca. Svaku sebičnost, svaku ljubav prema originalnosti, valja odbaciti. Dugo njegovana mišljenja ne smiju se smatrati nepogrešivima. Upravo je nespремnost Židova da se odreknu svojih odavna ukorijenjenih predaja bila uzrokom njihove propasti. Bili su odlučni da ne vide nikakav nedostatak ni u vlastitim mišljenjima ni u svojim tumačenjima Pisama; ali ma koliko dugo ljudi zastupali određena gledišta, ako ona nisu jasno potkrijepljena pisanom Riječju, treba ih odbaciti.“

„Oni koji iskreno žude za istinom neće oklijevati izložiti svoja stajališta ispitivanju i kritici, niti će se uznemiriti ako se njihovim mišljenjima i zamislima proturječi. Takav se duh njegovao među nama prije četrdeset godina. Okupljali bismo se s teretom na duši, moleći da budemo jedno u vjeri i nauku; jer smo znali da Krist nije razdijeljen. Jedna po jedna točka postajala je predmetom ispitivanja. Ozbiljnost je obilježavala ta vijećanja istraživanja. Sveto pismo otvaralo se sa strahopoštovanjem. Često smo postili kako bismo bili prikladnije osposobljeni za razumijevanje istine. Nakon usrdne molitve, ako koja točka nije bila razumljena, o njoj se raspravljalo, i svatko je slobodno iznosio svoje mišljenje; zatim bismo se opet prignuli u molitvi, i usrdne su se prošnje uzdizale k nebu da nam Bog pomogne gledati isto, kako bismo bili jedno, kao što su Krist i Otac jedno. Mnoge suze bile su prolivene. Ako bi jedan brat ukorio drugoga zbog njegove tromosti u razumijevanju, zato što nije razumio neki odlomak onako kako ga je on razumio, ukoreni bi poslije uzeo svoga brata za ruku i rekao: ‘Nemojmo žalostiti Svetoga Duha Božjega. Isus je s nama; čuvajmo ponizan i poučljiv duh;’ a oslovljeni bi brat rekao: ‘Oprosti mi, brate, učinio sam ti nepravdu.’ Tada bismo se opet priklonili u novom razdoblju molitve. Na taj smo način provodili mnoge sate. Obično nismo zajedno proučavali dulje od četiri sata odjednom, ali ponekad bi cijela noć bila provedena u ozbiljnom istraživanju Svetoga pisma, kako bismo razumjeli istinu za svoje vrijeme. U nekim bi prilikama Duh Božji sišao na me, i teški su dijelovi bivali razjašnjeni putem koji je Bog odredio, a tada je vladalo savršeno jedinstvo. Svi smo bili jedne misli i jednoga Duha.

„Najusrdnije smo nastojali da se Sveto pismo ne izvrće kako bi odgovaralo mišljenjima bilo kojega čovjeka. Trudili smo se da naše razlike budu što je moguće manje time što se nismo zadržavali na točkama od manje važnosti, o kojima su postojala različita mišljenja. No teret

svake duše bio je uspostaviti među braćom takvo stanje koje bi bilo odgovor na Kristovu molitvu da njegovi učenici budu jedno kao što su on i Otac jedno. Katkad bi se jedan ili dvojica braće tvrdoglavo usprotivili iznesenom shvaćanju i postupali prema naravnim osjećajima srca; ali kad bi se ta sklonost pokazala, obustavili bismo svoja istraživanja i prekinuli svoj sastanak, kako bi svatko imao priliku otići Bogu u molitvi i, bez razgovora s drugima, proučiti točku razilaženja, tražeći svjetlo s neba. S izrazima prijateljstva rastali bismo se, da se ponovno sastanemo što je prije moguće radi daljnjeg istraživanja. Katkad bi Božja sila došla na nas na osobit način, i kada bi jasno svjetlo razotkrilo točke istine, zajedno bismo plakali i radovali se. Ljubili smo Isusa; ljubili smo jedni druge.“

„U ono vrijeme Bog je radio za nas, i istina je bila dragocjena našim dušama. Nužno je da naše jedinstvo danas bude takve naravi da može izdržati kušnju nevolje. Ovdje smo u školi Učitelja kako bismo bili osposobljeni za školu gore. Moramo naučiti podnositi razočaranje na kristolik način, a pouka koju ćemo time steći bit će nam od velike važnosti.“

„Mnogo pouka moramo naučiti, a mnoge, mnoge odučiti. Jedino su Bog i nebo nepogrešivi. Oni koji misle da se nikada neće morati odreći nekoga omiljenog gledišta, da nikada neće imati povoda promijeniti neko mišljenje, bit će razočarani. Sve dok se s odlučnom ustrajnošću držimo vlastitih zamisli i mišljenja, ne možemo imati jedinstvo za koje je Krist molio.“ Review and Herald, July 26, 1892.